

آسیب‌های اجتماع و پیشگیری از آنها

درس ۵

۱- دوره نوجوانی چه گروه سنی را دربرمی گیرد؟

دوره نوجوانی

نوجوانان، گروه سنی دوازده تا هجده سال را تشکیل می دهند شما یک نوجوان هستید. در این دوره، افراد از نظر جسمانی دچار تغییراتی می شوند که به این تغییرات «بلوغ» می گویند. نوجوانان علاوه بر تغییرات جسمانی از نظر ذهنی و اجتماعی نیز تغییر می کنند. آنها در حال پشت سر گذاشتن کودکی و رسیدن به جوانی و بزرگسالی هستند. تغییرات این دوره، اغلب باعث بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی در نوجوانان می شود.

مراحل رشد انسان

در نوجوانی!

۱. رشتہ جہمانی

بلوغ - سن بلوغ - بلوغ زودرس و دیررس

۲. رشد شناختی

افزایش کمی و کیفی توانایی‌های مربوط به تفکر، یادگیری و یادآوری

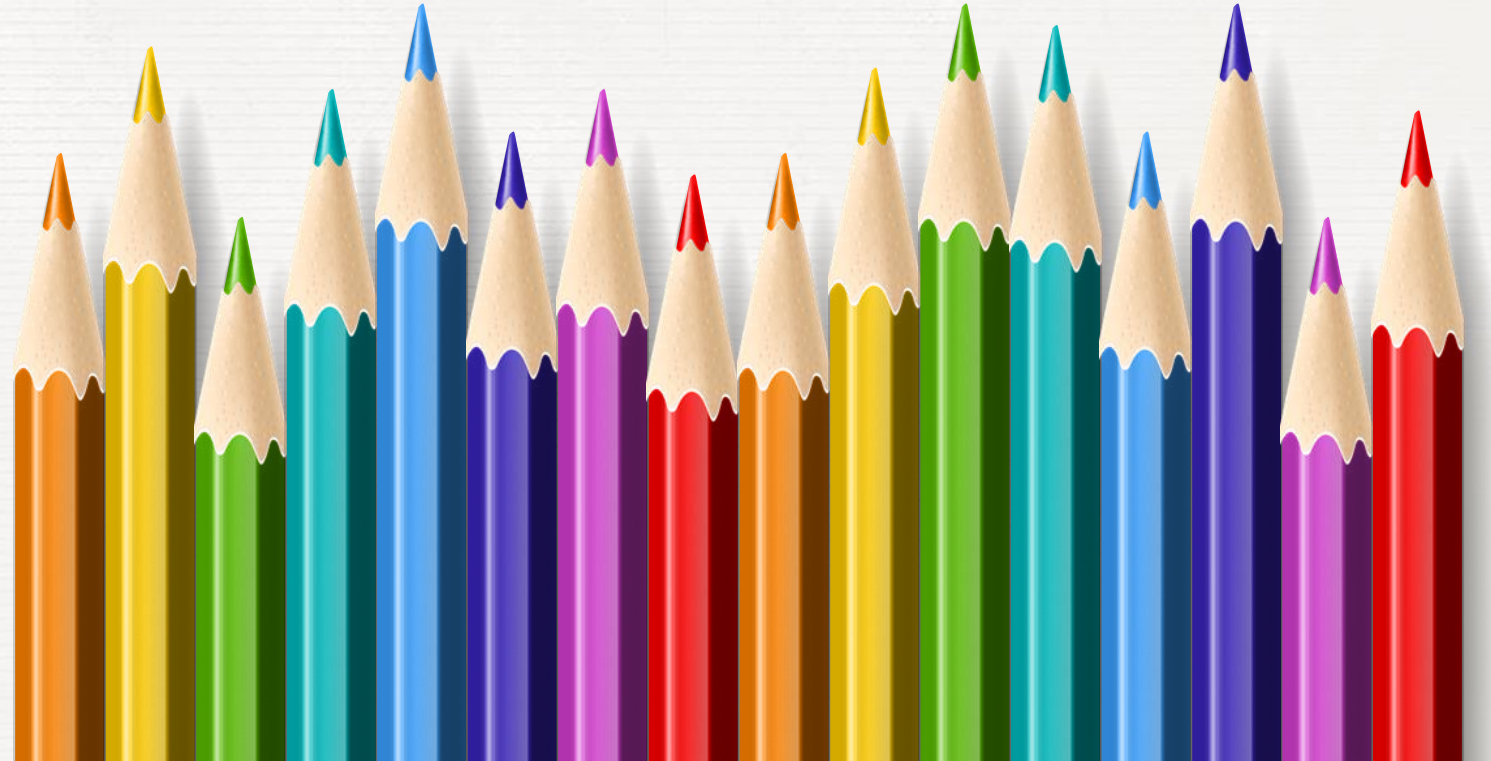
رشد روانی - اجتماعی

۳.

بدن ما، در دوره نوجوانی از کودک به بزرگسال تبدیل می شود؛

رشد شناختی، توانایی های ذهنی ما را افزایش می دهد؛

کم کم وقتش رسیده در میان بزرگسالان جایگاه به دست بیاوریم!

۲- مهمترین آسیب‌های اجتماعی را نام ببرید.

آسیب‌های اجتماعی

نوجوانی، فرصتی برای کسب شایستگی‌ها و مهارت‌های زندگی است و این فرصت کوتاه را باید غنیمت شمرد، اما در این دوره به دلیل برخی خصوصياتی که در دوران بلوغ به وجود می‌آید، افراد حساس‌ترند و ممکن است روحیه هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود که بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار بگیرند.

از جمله آسیب‌های اجتماعی که مشکلات زیادی برای افراد یک جامعه به وجود می‌آورد، **پرخاشگری و نزاع و اعتیاد** است.

۳- پرخاشگری و نزاع چگونه به وجود می‌آید؟

● پرخاشگری و نزاع

پرخاشگری و نزاع، نتیجه کنترل (مهار) نکردن خشم است. سال گذشته در کتاب تفکر و سبک زندگی تا حدی با موضوع خشم آشنا شدید و به لزوم کنترل (مهار) خشم، پی بردید.

بچه‌ها!

این سه قاعده را در هنگام خشم و
عصبانیت به خاطر بسپارید :

- ۱- نباید به وسایل یا اموال خودم
و دیگران، صدمه بزنم.
- ۲- نباید به دیگران صدمه بزنم.
- ۳- نباید به خودم صدمه بزنم.

۴- سه قاعده‌ای را که همواره باید به
هنگام خشم و عصبانیت به خاطر
داشته باشیم، کدام‌اند؟

نکته: لطف کنید سوال ۴ و ۵ را با هم اشتباه نگیرید!

وقتی ما از دست کسی عصبانی هستیم :

- به خدا پناه ببریم و با گفتن ذکر و نام و یاد خدا خود را آرام کنیم.
- نفس‌های عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم.
- با رعایت سه قاعده‌ای که در بالا گفته شد، علت عصبانیت خود را مؤدبانه و آرام بیان کنیم.
- اگر نمی‌توانیم خود را آرام کنیم، محیط ناراحت‌کننده را ترک کنیم.
- برای آرام کردن خود از گفت‌وگو و مشورت با بزرگ‌ترها کمک بگیریم.
- خوبی‌های طرف مقابل را به یاد بیاوریم.

۵- وقتی از دست کسی عصبانی هستیم، چه کنیم؟

وقتی دیگری از دست ما عصبانی است :

- به آرامی از او سؤال کنیم چرا از دست ما عصبانی است و علت چیست؟
- به حرف‌های طرف مقابل، خوب گوش کنیم و حرف‌های او را قطع نکنیم.
- اگر اشتباهی مرتکب نشده‌ایم، با آرامش توضیح دهیم و اگر اشتباهی کرده‌ایم عذرخواهی کنیم و راهی برای جبران اشتباه، پیدا کنیم.
- اگر کسی از دست ما خیلی عصبانی است، به طوری که حاضر به شنیدن حرف‌های ما نیست و ممکن است به ما صدمه بزند، فوراً صحنه را ترک کنیم و از بزرگ‌ترها کمک بخواهیم.

۶- وقتی دیگران از ما عصبانی‌اند، چه کنیم؟

“

انسان عواطف و احساسات گوناگونی دارد که خشم هم یکی از آنهاست؛ عواطفی مانند: عشق، امید، احترام، شادی، ایمان، محبت، شرم، غم، ترس، تنفر، حسادت و... که همگی ضروری هستند و گرنه در وجودمان نمی ماندند.

افسار هیجانانگیزان دست خودمان باشند!

نزاع (حوا) در نتیجه کنترل نکردن خشم به وجود می آید.

- ۱ – نسبت به موقعیت هایی که هیجانات شما را بر می انگیزند، آگاه شوید.
- ۲ – جلوی بروز هیجان هایتان را نگیرید.
- ۳ – یادداشت کردن را امتحان کنید.
- ۴ – مهارت های لازم برای مقابله با هیجانات منفی را بیاموزید.

۷- درباره مواد مخدر و اثرات آن توضیح دهید.

مواد مخدر، موادی هستند که مصرف آنها تغییراتی روی دستگاه عصبی ایجاد می‌کند و باعث کم شدن هوشیاری و بی‌حسی و بی‌حالی می‌شوند اما پس از تمام شدن اثر آن روی مغز، فرد حال بسیار بدی پیدا می‌کند و مجبور است دوباره به سمت آن ماده برود. به عبارت دیگر فرد به آن وابستگی پیدا می‌کند و حاضر است برای به دست آوردن آن ماده، هر کاری بکند.

۸- علل گرایش افراد به مواد مخدر چیست؟

بعضی از افراد ادعا می‌کنند برای فرار از مشکلات به این سمت کشیده شده‌اند. برخی از نوجوانان و جوانان که جرأت و مهارت «نه گفتن» را ندارند، تحت تأثیر دیگران قرار می‌گیرند و به خواسته‌های آنها پاسخ مثبت می‌دهند و فریب می‌خورند. بعضی دیگر از افراد از روی کنجکاوی یا خودنمایی و اینکه نشان دهند، دیگر بچه نیستند، سیگار و مواد مخدر را تجربه (آزمایش) می‌کنند. در حالی که تجربه مواد مخدر، خطرناک است و حتی با یک بار استفاده، فرد به دام آنها می‌افتد و به سادگی نمی‌تواند از شر آنها خلاص شود.

خلاصه سوال ۸:

- فرار از مشکلات زندگی
- مهارت نداشتن در «نه گفتن»
- کنجکاوی

فعالیت

- ۱۰- با توجه به مطالبی که در این صفحات خواندید و دانسته‌های قبلی خود، به‌طور گروهی، پیامدهای مصرف مواد مخدر را در زندگی یک فرد، روی کاغذ فهرست کنید و به معلم بدهید.
- ۱۱- چرا بیشتر کشورها با قاچاقچیان و مصرف‌کنندگان مواد مخدر مبارزه می‌کنند؟

فعالیت ۱۱:

در همه کشورها قاچاق مواد مخدر جرم است و با آن مبارزه می‌شود؛ زیرا مواد مخدر باعث از بین رفتن زندگی انسانها و لطمه به اقتصاد کشورها می‌شود.

هنر نه گفتن

⊗ نه گفتن اصلاً ساده نیست، بخصوص برای ما

که تربیت شده‌ایم تا بله بگوییم!

⊗ کسی که نه می‌شنود حتماً ناراحت می‌شود و
این طبیعی است!

پطوره نه بگوئیم؟!

- ⊗ قبول کنیم که نمی توانیم هر کاری انجام دهیم و همه از ما راضی باشند.
- ⊗ خودخواه نباشیم ولی از اینکه دیگران فکر کنند خودخواهیم نترسیم.
- ⊗ به دستاوردهای اون «نه» ای که می گوئیم نگاه کنیم!
- ⊗ کشف کنیم که چرا با نه گفتن به دیگران از خودمان ناراحت می شویم.
- ⊗ کشف کنیم که چگونه دیگران از ما بله می گیرند (قلدری، ناله، عذاب وجدان، تعریف و تمجید).
- ⊗ قاطع، کوتاه و مطمئن بگوئیم نه!

The background is a dynamic, abstract composition of swirling, smoke-like or ink-like patterns in vibrant shades of purple, magenta, cyan, and pink against a black backdrop. These patterns create a sense of movement and depth, framing the central text.

سلسله مراتب نیازهای انسان

انسان و نیازهایش!

انسان‌ها به رشد و بالفعل کردن توانایی‌های خود نیاز دارند.

برای اینکه انسان بتواند به مرحله رشد و
خودشکوفایی برسد، باید تعدادی از نیازهای
پایه‌ای خود را بر طرف کند؛

این نیازها چیستند؟
سلسله مراتب نیازهای انسان به ترتیب چیست؟

هرم نیازهای مازلو - سلسله مراتب نیازهای انسان

۱- نیازهای فیزیولوژیک

نیازهای فیزیولوژیک، برای همه‌ی موجودات زنده وجود دارند. نیازهایی که به حفظ وضعیت بیولوژیک ارگانیسم و بقاء آن کمک می‌کنند.

غذا، آشامیدنی‌ها، خواب، اکسیژن، سرپناه در این گروه قرار می‌گیرند.

اگر نیازهای فیزیولوژیک برای مدت نسبتاً طولانی تأمین نشوند، فرد برای تأمین نیازهای دیگر برانگیخته نخواهد شد.

۲- نیاز به امنیت

نیاز به رهایی از وحشت، تأمین جانی و عدم محرومیت، از نیازهای اساسی است؛ به عبارت دیگر نیاز به حفاظت از خود در زمان حال و آینده را شامل می‌شود؛

تأمین‌نشدن نیازهای مربوط به امنیت، باعث می‌شود که فرد، بخش مهمی از زمان و انرژی خود را به این سطح از هرم نیازها اختصاص دهد و انرژی و انگیزه‌ی کمتری برای پرداختن به لایه‌های بالاتر باقی بماند.

۳- نیاز به عشق و تعلق خاطر

پس از تأمین نیازهای فیزیولوژیک و نیازهای مربوط به امنیت، نیاز به عشق و تعلق خاطر، برانگیخته می‌شود.

فرد به جستجوی روابط نزدیک و صمیمی برمی‌خیزد و می‌کوشد خود را به گروه‌های مختلف (خانواده، گروه‌های حرفه‌ای، همسایگان، گروه رفقا و دوستان و مانند این‌ها) نسبت دهد.

۴- نیازهای مربوط به «احترام به خود»

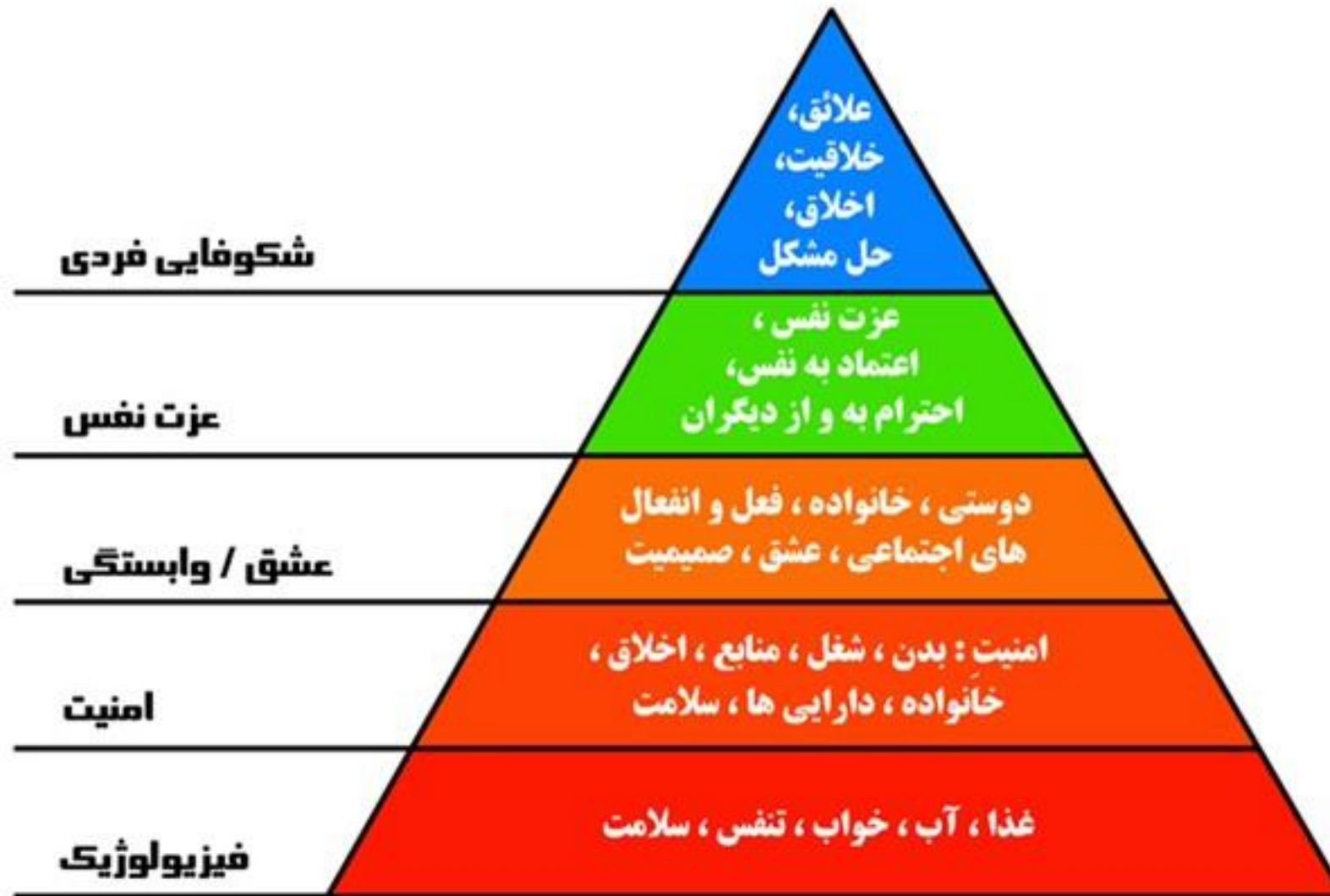
- ❖ احترام به خود، در قالب دو نیاز مختلف نمایان می‌شود:
- ❖ میل به کسب احترام از سوی دیگران (پذیرش اجتماعی، موقعیت اجتماعی، پرستیژ و مانند این‌ها)
- ❖ احترام خودم به خودم (عزت نفس)

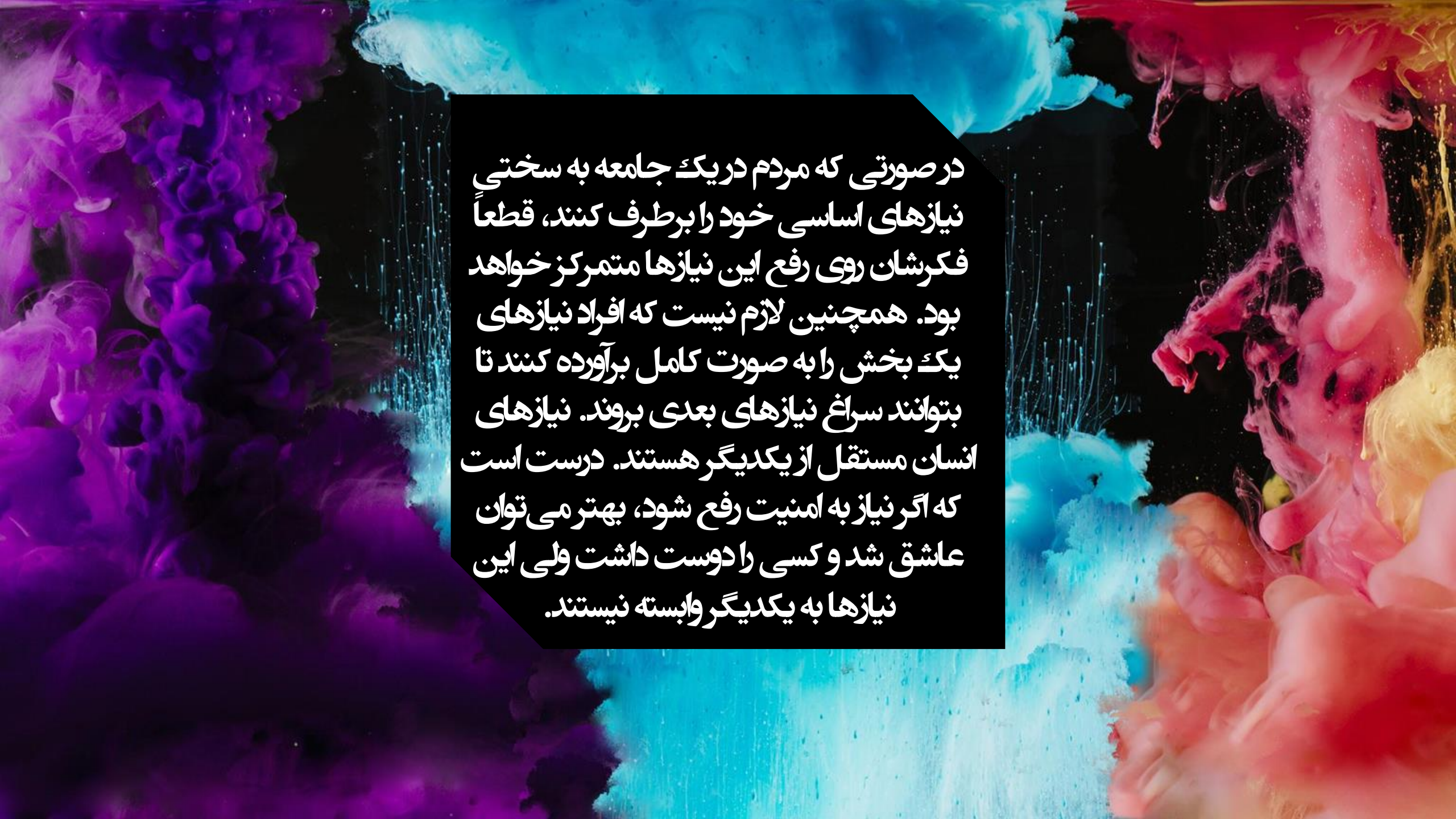

۵- نیاز به خودشکوفایی

اگر همه‌ی نیازهای لایه‌های قبل، تأمین شوند، نیازهای مرحله‌ی خودشکوفایی فرصتی برای ظهور و بروز پیدا می‌کنند؛ البته به شرطی که خود فرد هم در این‌جا خودشکوفایی را آگاهانه انتخاب کند.

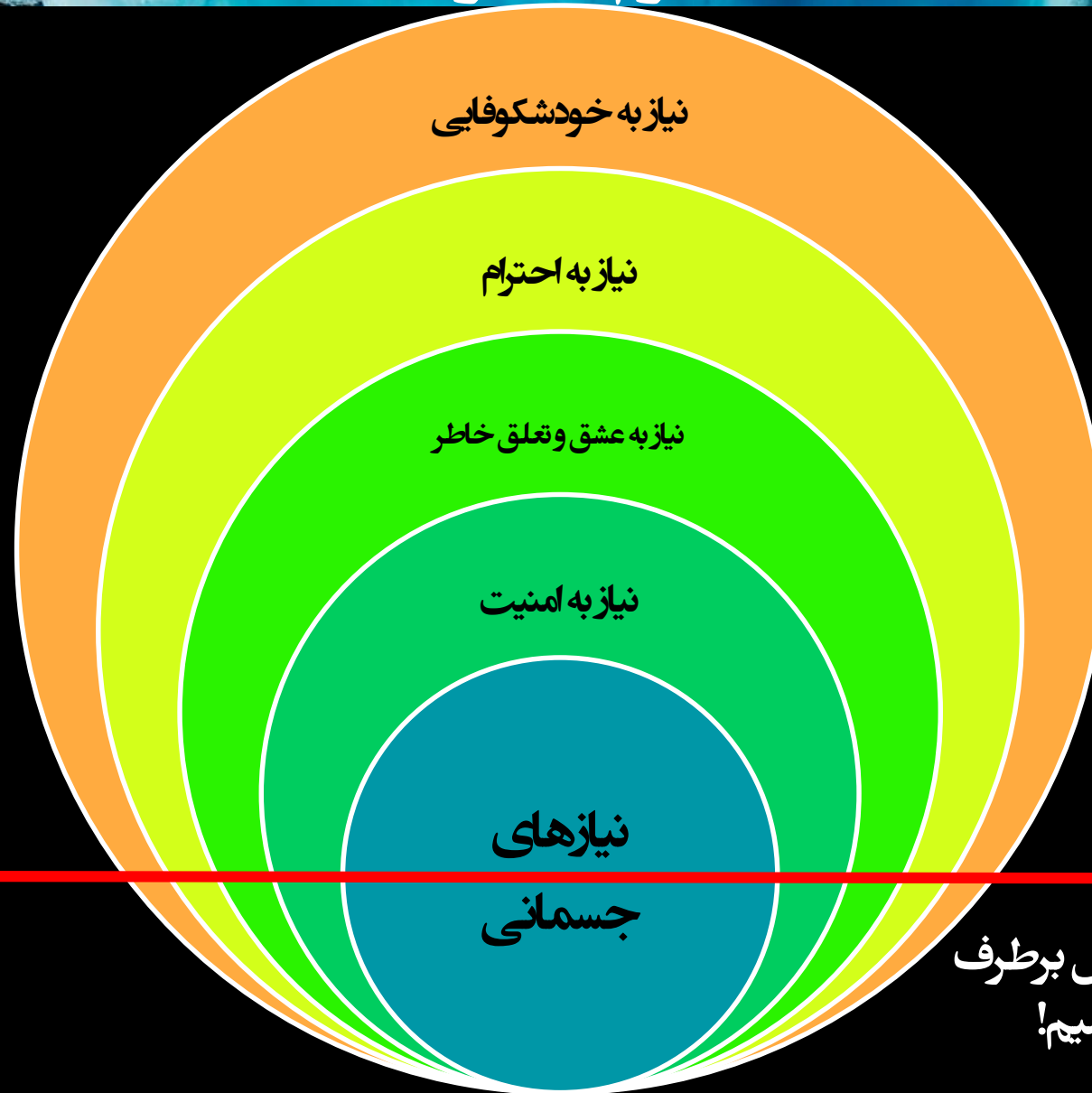

در صورتی که مردم در یک جامعه به سختی
نیازهای اساسی خود را برطرف کنند، قطعاً
فکرشان روی رفع این نیازها متمرکز خواهد
بود. همچنین لازم نیست که افراد نیازهای
یک بخش را به صورت کامل برآورده کنند تا
بتوانند سراغ نیازهای بعدی بروند. نیازهای
انسان مستقل از یکدیگر هستند. درست است
که اگر نیاز به امنیت رفع شود، بهتری می‌توان
عاشق شد و کسی را دوست داشت ولی این
نیازها به یکدیگر وابسته نیستند.

هرم یا دایره؟

لازم نیست همه نیازها به طور کامل برطرف شوند تا به خودشکوفایی برسیم!

چند راهکار برای رسیدن به خودشکوفایی

1

تماشای فیلم های انگیزشی و آموزنده

2

مطالعه کتاب

3

معاشرت با افراد خودشکوفا

قوه قضائیه

درس ۶

۱- چه کسانی از نوجوانان در برابر آسیب‌ها و تهدیدها محافظت می‌کنند؟

خلاصه سوال ۱:

۱- خود نوجوانان (از طریق مراقبت از خودشان و توسل به خدا و معصومین)
۲- خانواده (از طریق نظارت بر فعالیت

فرزندان)

۳- مدرسه (معلمان و مسئولان مدرسه وظیفه دارند بر فعالیت نوجوانان نظارت کنند و مراقب باشند)

۴- قانون (پلیس وظیفه قانونی دارد تا از مردم محافظت کند)

● خود

نخست، هر نوجوانی باید خودش از خود مراقبت کند. سال گذشته خواندید که هر فرد نسبت به بدن و روح و روان خود مسئول است و باید از اعمال و رفتاری که به سلامتی بدنی و روانی او لطمه می‌زند، پرهیز کند.

البته در این راه باید همیشه از خداوند متعال و ائمه معصومین (علیهم‌السلام) که بهترین وسیله و راه نجات هستند کمک بگیریم و از طریق نماز و دعا و نیایش از خدا و واسطه‌های فیض الهی بخواهیم تا ما را یاری کنند که در راه راست حرکت کنیم و در مقابل وسوسه‌های شیطانی تسلیم نشویم.

● مدرسه

نوجوانان، بخش زیادی از زندگی خود را در مدرسه می‌گذرانند. معلمان و مسئولان مدرسه نیز مانند پدر و مادر، مسئولیت مهم و قانونی مراقبت از نوجوانان را در برابر آسیب‌های اجتماعی به عهده دارند. آنها نوجوانان را برای داشتن زندگی شایسته، تربیت می‌کنند.

● خانواده

پدر و مادر، مسئولیت مراقبت از فرزندان و فراهم کردن امکانات زندگی برای آنها را دارند. پدر و مادر در تربیت و مراقبت فرزندان، حق قانونی دارند. آنها حق دارند تا زمانی که فرزندانشان مستقل نشده‌اند، بر فعالیت‌های آنها نظارت دقیق داشته باشند.

● قانون

قانون از حقوق همه افراد از جمله نوجوانان حمایت می‌کند. نیروی انتظامی (پلیس) برای برقراری امنیت و حفاظت از مردم تلاش و با کسانی که قوانین را نقض کنند، برخورد می‌کند. البته، پلیس قانون وضع نمی‌کند و قدرت نامحدود هم ندارد، بلکه پلیس نیز در چارچوب قوانین و تا جایی که قانون به او اجازه می‌دهد، باید با اقتدار عمل کند.

فعالیت

- ۱- چرا والدین حق دارند از فرزندانشان بپرسند به کجا می‌روند؟ با چه کسانی دوست هستند؟ چه موقع به خانه برمی‌گردند؟ و سؤالاتی از این قبیل ...
- ۲- به نظر شما ارتباط با خدا از طریق نماز و دعا، چگونه ما را از افتادن به دام آسیب‌ها، حفظ می‌کند؟ توضیح دهید.
- ۳- درباره چگونگی تقویت اراده و تسلط بر تمایلات خود فکر کنید و چند تمرین پیشنهاد کنید.

فعالیت ۱:

چون حق قانونی آنهاست که تا وقتی
فرزندانشان مستقل نشده‌اند، بر رفتار و
فعالیت‌های آنان نظارت کنند

۲- قوه قضائیه چیست و چه وظایفی دارد؟

قوة قضائیه

در هر جامعه‌ای باید نهادی وجود داشته باشد که عدالت اجتماعی را برقرار سازد، بر اجرای قوانین نظارت کند، با تخلفات برخورد کند و متخلفان را به مجازات برساند.
این نهاد، «قوة قضائیه» است که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی افراد است.

بر طبق قانون اساسی، رئیس قوه قضائیه از سوی رهبر جمهوری اسلامی به مدت پنج سال انتخاب می‌شود.
رئیس قوه قضائیه باید فردی مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر باشد.

۳- رئیس قوه قضائیه چگونه و برای چه دوره‌ای انتخاب می‌شود و باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟

۴- اختلافات بین مردم چگونه حل می‌شود؟

رسیدگی به شکایت‌های مردم و حل اختلافات

یکی از مهم‌ترین وظایف قوه قضائیه، حل کردن اختلافات مردم است. البته در هر اختلافی بهتر است افراد سعی کنند در درجه اول از راه مسالمت‌آمیز و با گفت‌وگو موضوع را حل کنند و در این راه از افراد باتجربه‌تر و ریش سفیدان فامیل و شورای حل اختلاف محله کمک بگیرند و در صورتی که نتیجه‌ای حاصل نشد برای حل اختلاف به دادگاه مراجعه نمایند. دادگاه‌ها انواع گوناگون دارند. همچنین، هیچ‌گاه افراد نباید برای گرفتن حق خود، به طور خودسرانه یا از راه زد و خورد و نزاع، عمل کنند.

خلاصه سوال ۴:

۱- گفتگو

۲- ریش سفیدی

۳- شورای حل اختلاف محله

۴- مراجعه به دادگاه

انواع دعاوی (اختلافات)

به طور کلی دعاوی ای که در دادگاه ها طرح می شوند، به دو دسته تقسیم می شوند:

دعاوی (اختلافات) کیفری: مربوط به اعمالی است که دادگاه برای فردی که مرتکب جرمی شده است، مجازات تعیین می کند.

موقعیت های ۱ و ۲، نمونه هایی از دعاوی کیفری است: در موقعیت (۱) به موجب قانون، فحاشی و افترا یا قدرت نمایی، جرم است و مجازات زندان دارد.

در موقعیت (۲) نیز به موجب قانون، اگر کسی بدون داشتن مدرک، خود را پزشک، مهندس، وکیل و... معرفی کند و بخواهد از راه فریب دیگران، منافعی را به دست آورد. «غصب عنوان» نموده و این کار، جرم است و مجازات زندان دارد.

دعاوی (اختلافات) حقوقی: مربوط به اعمالی است که دادگاه مجازاتی تعیین نمی کند بلکه افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را بدهند.

موقعیت های ۳ و ۴، نمونه هایی از دعاوی حقوقی است: در موقعیت (۳) دادگاه، میزان ضرر و زیان را تعیین می کند و فرد باید خسارات را بپردازد.

در موقعیت (۴) نیز پس از رأی دادگاه، فردی که خطا کرده، باید حقوق دیگری را به او پس دهد.

● موقعیت (۱)

در یک مغازه، فردی به هنگام اختلاف بر سر موضوعی با یک مشتری دیگر شروع به توهین و فحاشی و افترا زدن به او نمود و او را با قدرت نمایی تهدید کرد.

● موقعیت (۲)

در محله آقای صادق فردی در منزل شخصی اش افراد بیمار را می پذیرد و از آنها حق ویزیت دریافت می کند. این فرد مجوز نظام پزشکی ندارد.

● موقعیت (۳)

یکی از همسایگان خانم شریفی در هنگام ساختمان سازی به طور ناخواسته، قسمتی از خانه او را با خاک بردار^۱ (لودر) خراب کرده است.

● موقعیت (۴)

آقای سعیدی ادعا می کند بخشی از زمین کشاورزی آقای محسنی را خریده و در آن درخت کاری نموده است اما آقای محسنی می گوید مقدار زمین تصرف شده مطابق با سندی که تنظیم شده، نیست.

۵- انواع دعاوی (اختلافات) را نام برده و برای هر کدام مثال بزنید.
(سوال خیلی مهم - خلاصه صفحه بعد)

خلاصه سوال ۵:

۱- دعاوی کیفری:

جرمی که دادگاه برای آن کیفر (مجازات) در نظر بگیرد؛
مانند: فحش، دعوا، تهمت (افترا) و غصب عنوان

۲- دعاوی حقوقی:

اختلافاتی که در آن دادگاه مجازاتی در نظر نمی گیرد
بلکه حقوق افراد را بهشان برمی گرداند؛
مانند: اختلافات ملکی

در دادگاه، قاضی مدارک خواهان (شاکی)* و خوانده* را مطالعه می‌کند و از آنها می‌خواهد تا دلایل خود را بیان کنند. قاضی باید فردی عادل و آشنا با قوانین باشد.

نکته:

در همه دادگاه‌ها، افراد حق دارند فردی را به عنوان «وکیل» انتخاب کنند تا از حقوق آنها دفاع کند.

سوال جای خالی:

وکیل کسی است که در رشته حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه (اجازه‌نامه) وکالت دارد.

۶- وکیل کیست؟

اگر کسی توانایی مالی نداشته باشد که وکیل بگیرد، می‌تواند از دادگاه درخواست وکیل کند. همچنین افراد می‌توانند قبل از نوشتن شکایت در مجتمع‌های قضایی، با مشاور حقوقی در آن مجتمع مشورت کنند تا بدانند چگونه شکایت خود را مطرح کنند.

نکته:

فعّالیت

۴- فردی بابت فروش چند تخته فرش، از مشتری چک دریافت کرده است اما وقتی به بانک مراجعه کرده، پی برده که آن چک موجودی ندارد. او نه قوانین مربوط به چک را می‌داند و نه چگونگی طرح شکایت را. چه باید بکند؟

۵- در موقعیت‌های ۱ تا ۴ صفحه قبل دو مورد جرم وجود دارد. این جرم‌ها را بیان کنید.

۶- چرا افراد نباید خودسرانه یا از راه دعوا و زدو خورد به حل اختلافات بپردازند؟ مثالی بیاورید.

فعّالیت ۴:

می‌تواند در مرحله اول شکایت حقوقی کند و اگر باز هم مبلغ چک پرداخت نشد می‌تواند شکایت کیفری کند و فردی که چک بی محل کشیده را به زندان اندازد.

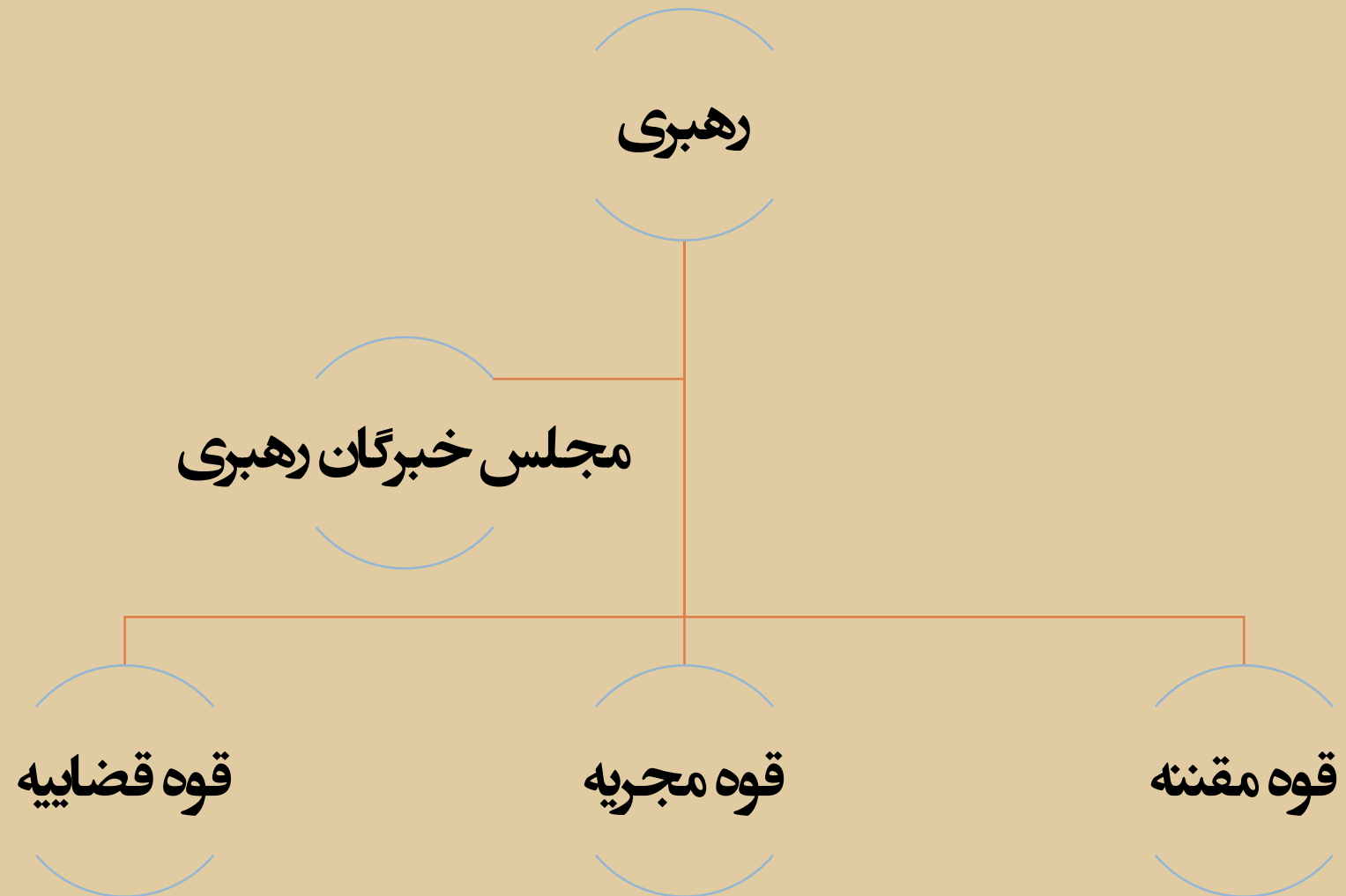
فعّالیت ۵:

موقعیت ۱ و ۲ جرم است؛ هم فحش دادن و هم غصب عنوان.

فعّالیت ۶:

قانون می‌گوید: «احقاق حق نباید وسیله اضرار به غیر باشد» به زبان ساده یعنی تو برای به دست آوردن حق خودت مجاز نیستی به کسی صدمه بزنی؛ مثلاً اگر دزدی را در خانه دستگیر کنی و کتکش بزنی در دادگاه محکوم میشی!

ساختار حکومت ایران

khamenei_ir

2,953 likes

khamenei_ir

انتصاب حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای به ریاست قوه
قضائیه با حکم رهبر انقلاب اسلامی

بر اساس اصل ۱۵۷ قانون اساسی:

- به منظور انجام مسئولیت های قوه قضائیه در کلیه امور قضایی، اداری و اجرایی، مقام رهبری یک نفر مجتهد عادل و آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر را برای مدت ۵ سال به عنوان رئیس قوه قضائیه تعیین می نماید که عالیتین مقام قوه قضائیه است.

شرایط لازم برای ریاست قوه قضائیه چیست؟

- ریاست قوه قضائیه براساس اصل یکصد و پنجاه و هفتم قانون اساسی، باید دارای شرایط ذیل باشد:
- ۱- مجتهد عادل باشد.
- ۲- آگاه به امور قضائی باشد.
- ۳- مدیر و مدبر باشد.

قوه قضائیه انجام وظایف قانونی خود را بر اساس ارگان و سازمانهای انجام می دهد

که عبارتند از:

- ۱- دادرها و دادگاهها: **صفحه بعد!**
- ۲- دیوان عالی کشور: **ایجاد وحدت رویه در محاکم و نظارت بر اجرای صحیح قوانین**
- ۳- دیوان عدالت اداری: **رسیدگی به شکایات مردم از نهادها یا آیین نامه های دولتی**
- ۴- سازمان بازرسی کل کشور: **نظارت بر اجرای درست قوانین در همه دستگاه های اداری**
- ۵- سازمان قضایی نیروهای مسلح: **رسیدگی به جرایم خاص نیروهای نظامی و انتظامی (نه جرایم عمومی آنها)**
- ۶- سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی: **از اسمش معلومه!**
- ۷- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور: **از اسمش معلومه!**
- ۸- سازمان پزشکی قانونی: **توی فیلمها هست!**

تفاوت دادگاه و دادسرا

دادسرا

- تحقیق و بازجویی و کشف جرم
- دایرمانند یک کارآگاه

دادگاه

- تصمیم نهایی برای پرونده‌ها و تعیین مجازات
- دادگاه‌های عمومی و اختصاصی

دادگاهها

بیشترین ارتباط مردم با قوه قضاییه از طریق دادگاه هاست. دادگاه های عمومی متداولترین دادگاه ها محسوب می شوند که به اکثر دعاوی و اختلافات افراد جامعه رسیدگی می کنند. عموماً دعاوی و اختلافاتی که به دادگاه ها ارجاع می شوند و به دو دسته مختلف تقسیم می گردند که عبارتند از: دعاوی حقوقی و دعاوی کیفری. این دو دسته دعاوی هم به لحاظ ماهیت موضوع با یکدیگر اختلاف دارند و هم روال رسیدگی به هر کدام از آنها تا حدودی متفاوت با دسته دیگر دعاوی می باشد.

انواع دعاوی (اختلافات)

حقوقی

کیفری

دادگاه مجازاتی تعیین نمی کند بلکه
افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را
انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را
بدهند.

دادگاه برای فردی که مرتکب جرمی
شده است ، مجازات تعیین می کند.
(فحاشی، افترا، قدرت نمایی، غصب
عنوان)

انواع دادگاهها

- دادگاهها به لحاظ صلاحیتی به دادگاه عمومی و اختصاصی تقسیم می شوند. دادگاه های اختصاصی دادگاههایی هستند که به اعتبار ماهیت و نوع دعوا، یا به اعتبار افراد و طرفین دعوا تشکیل می شوند، نظیر دادگاههای نظامی، انقلاب، ویژه روحانیت و دادگاه انتظامی قضات.

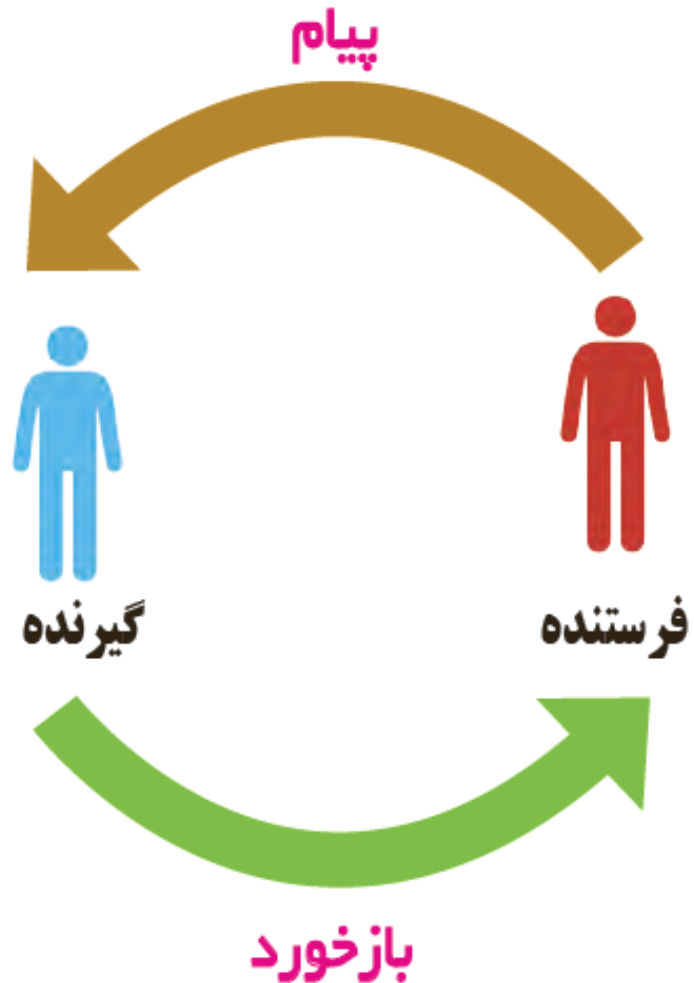

- در همه دادگاه ها افراد حق دارند فردی را به عنوان « وکیل » انتخاب کنند تا از حقوق آنها دفاع کند.
- وکیل کسی است که در رشته حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه (اجازه نامه) وکالت دارد.
- اگر کسی توانایی مالی نداشته باشد که وکیل بگیرد، می تواند از دادگاه درخواست وکیل کند.

ارتباط و رسانه

درس ۷

عناصر ارتباط

۱- ارتباط را تعریف کنید.

ارتباط یعنی جریان ارسال و دریافت پیام.
بنابراین هر ارتباطی سه عنصر اصلی دارد:

۲- عناصر ارتباط را تعریف کرده و مثال بزنید.

۱- فرستنده (ارسال کننده پیام)

۲- گیرنده (دریافت کننده پیام)

۳- پیام

برای مثال وقتی به دوستی سلام می کنیم یا به او لبخند می زنیم، ما فرستنده یک پیام و دوستان گیرنده آن است. پیام هم سلام یا لبخند ماست.

اگر گیرنده نیز به فرستنده پیامی بفرستد و او را متوجه کند که معنی پیام را دریافت کرده به این عمل «بازخورد» می گویند.

هر یک از ما در طی روز، پیام های زیادی را ارسال و دریافت می کنیم. این پیام ها به روش های مختلف و با ابزار متفاوت فرستاده می شوند، ممکن است با کلام باشد یا با رفتار و حرکات، از طریق نوشته باشد یا تلفن و

۳- رسانه را تعریف کرده و مثال بزنید.

رسانه

هر وسیله‌ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل کند، رسانه نام دارد. در یک ارتباط کلامی، زبان یک رسانه است. بنابراین رسانه از ابزاری مانند زبان تا ابزارهای چاپی (علائم، کتاب‌ها، روزنامه‌ها و مجلات و...) و ابزارهای الکترونیکی (تلفن، رادیو، تلویزیون، اینترنت و...) را دربر می‌گیرد.

- ۲- الف) متن سیر تحول رسانه‌ها را بخوانید و چهار تحول مهم در ارتباطات را به ترتیب و مختصر، بیان کنید.
- ب) دو وسیله مهم که به انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک کردند، چه بود؟
- ۳- مجسم کنید هیچ یک از رسانه‌های امروزی مانند رادیو، تلویزیون، اینترنت، تلفن و... نبودند. سپس فکر کنید که در این صورت چه مزایا و فواید و یا چه مشکلات و کمبودهایی وجود می‌داشت؟ نظر خود را در کلاس به بحث بگذارید.
- ۴- آیا تاکنون از پست الکترونیک (ایمیل) استفاده کرده‌اید؟ اگر پاسخ شما، آری است، برای بقیه هم کلاسی هایتان چگونگی کار را توضیح دهید و آن را با پست معمولی مقایسه کنید.

فعّالیت ۲ الف:

- ۱- اختراع ماشین چاپ توسط گوتنبرگ آلمانی. ۲- استفاده از الکتریسیته در دستگاه موریس و سپس تلفن (گراهام بل). ۳- ارتباطات بی سیم با اختراع رادیو توسط مارکونی ایتالیایی. ۴- مهمتر از همه اختراع رایانه، ماهواره و اینترنت

فعّالیت ۲ ب:

ماهواره و اینترنت

نکته!

وزارتخانه «ارتباطات و فناوری اطلاعات» خدمات پستی، مخابراتی، رادیویی، صدا و تصویر را به مردم ارائه می‌کند و مسئولیت توسعه وسایل ارتباطی در کشور را به عهده دارد.

رسالہ ہمارا در زندگی ما

درس ۸

۱- نمونه‌هایی از کاربردهای فناوری ارتباطات و اطلاعات را در زندگی روزمره مثال بزنید. (جواب کامل در صفحات ۴۱ و ۴۲ و ۴۳ کتاب که بهتره خوانده بشه)

خلاصه سوال ۱:

۱- تبلیغات

۲- رایانامه (ایمیل)

۳- فعالیتهای علمی

۴- کسب و کار

۵- خدمات دولت الکترونیک

۶- آموزش

۷- امنیت و نظارت (دوربین‌های مدار بسته)

۸- عملیات بانکی

۹- دسترسی به اخبار

۲- برخی فایده‌های فناوری‌های نوین ارتباطی را نام ببرید.

همان‌طور که ملاحظه کردید بسیاری از این فناوری‌ها موجب می‌شوند که در وقت و هزینه‌ها صرفه‌جویی شود، رفت و آمدها در شهرها کمتر شود و به علاوه بتوانیم در ۲۴ ساعت شبانه روز، و نه فقط در ساعاتی معین، از این خدمات بهره‌مند شویم. البته تحول در فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی همچنان ادامه دارد و در آینده نیز ادامه پیدا خواهد کرد. برای مثال هم اکنون فناوران در حال ابداع روشی هستند که در آن افراد بتوانند با تلفن همراه خود و از راه دور، وسایل خانه را روشن و خاموش کنند یا مأموران آب و برق و گاز و... بتوانند بدون مراجعه به منازل، میزان مصرف آنها را ثبت کنند و قبض را ارسال نمایند.

خلاصه سوال ۲:

صرفه جویی در وقت - کم شدن ترافیک - خدمات ۲۴ ساعته

۳- وسایل ارتباط جمعی چه تاثیری بر فرهنگ عمومی می گذارند؟
(جواب کامل در صفحات ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ کتاب که بهتره خوانده بشه)

خلاصه سوال ۳:

- ۱- هدر دادن وقت پای این فیلم میلمها و آموزش خشونت وبی بندوباری!
- ۲- رشد مصرف گرایی در جامعه از طریق تبلیغات غیر واقعی
- ۳- کم شدن تماس چهره به چهره بین اعضای خانواده و فک و فامیل!

در اروپا انقلاب صنعتی می شود.

پیامدهای انقلاب

۱. مواد اولیه رایگان (به وسیله استعمار)

۲. نیروی کار رایگان و ارزان (برده داری)

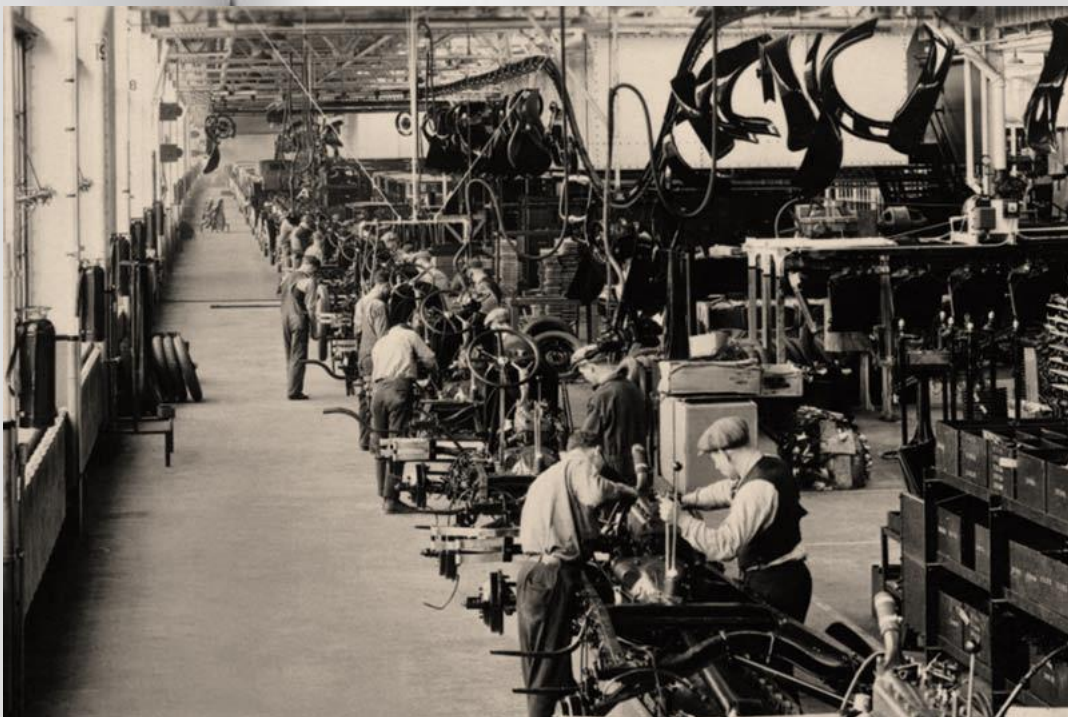
۳. چپاول نفت

از طریق:

اشغال مستقیم

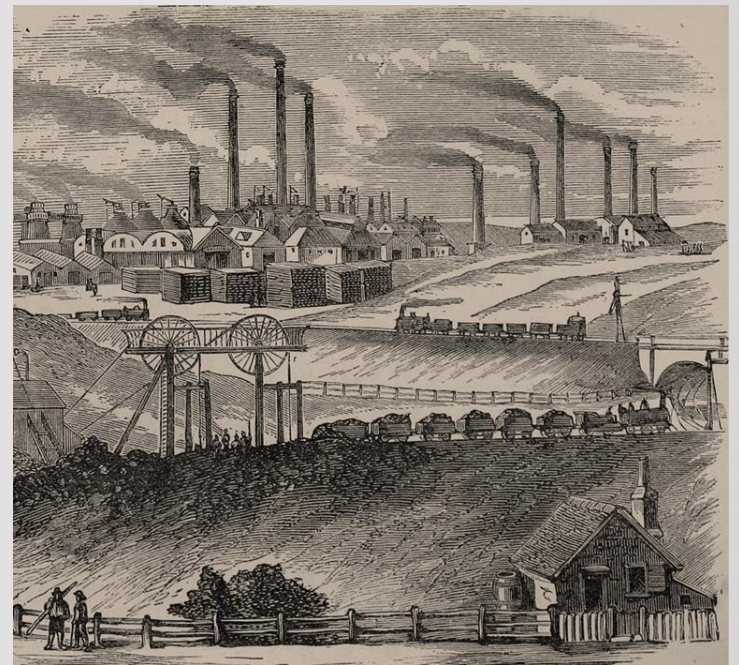
اشغال غیر مستقیم

«استعمارن‌وپین»

❖ راه‌های تأمین سود کارخانه‌های تولید انبوه:

۱. مواد اولیه‌ی رایگان ← استعمار
۲. نیروی کار رایگان / ارزان ← برده‌داری
۳. چپاول نفت
۴. ترویج مصرف‌گرایی ← تبلیغات

۴- هنگام ورود به فضای مجازی چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟

- * برخی اطلاعاتی که در اینترنت وجود دارند، صحیح نیستند چون از سوی منابع و افراد مختلف منتشر می‌شوند. پس درباره درستی منبع و پایگاه آنها، تحقیق و پرس‌وجو کنید.
- * عکس‌ها یا فیلم‌های خانوادگی خود را هرگز وارد اینترنت نکنید. اطلاعات شخصی شما ممکن است مورد سرقت و سوءاستفاده قرار بگیرد. آنها را حتی برای دوستانان هم ارسال نکنید.
- * رمز عبور پست الکترونیک یا رمز کارت بانکی والدین و نظایر آنها را فاش نکنید. بعضی وبگاه‌ها (سایت‌ها) ممکن است از شما بخواهند در قبال جایزه، چنین اسراری را برای آنها فاش کنید.
- * اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای یا اینترنت باعث اختلال در زندگی و تحصیل شما می‌شود. فقط ساعت خاصی را به این کار اختصاص دهید.
- * مراقب خطرات وبگاه‌ها و کانال‌های دوست‌یابی باشید. اینها به دلیل امکان ارائه اطلاعات دروغ، راه مناسبی جهت انتخاب دوست نیستند.
- * از ارتباط با افراد ناشناس در فضای مجازی پرهیز کنید.
- * از اعتماد بی‌جا به افراد، پرهیز کنید.
- * به عناوین تحریک‌کننده که برای به انحراف کشیدن شما طراحی شده، بی‌اعتنایی کنید.
- * بدون تحقیق وارد کمپین‌ها نشوید.
- * خریده‌های اینترنتی را با مشاوره بزرگ‌ترها انجام دهید.
- * در صورت برخورد با شبهات دینی و اعتقادی به پایگاه‌های پاسخ‌گویی به سؤالات دینی مانند مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی و سایت پرسمان مراجعه نمایید.
- * اخبار سیاسی را از منابع معتبر خبری مانند خبرگزاری جمهوری اسلامی به دست آورید.

قدرت

قدرت به معنی توانایی افراد یا گروه‌ها
برای دستیابی به هدف‌ها یا
پیش برد منافع خود از راه واداشتن
دیگر افراد جامعه به انجام دادن کاری
خلاف خواسته آن افراد است؛

هر وسیله‌ای که پیامی را از
فرستنده به گیرنده منتقل
کند، رسانه نام دارد.

رسانه

ابزار قدرت در دوره‌های مختلف زندگی بشر

نام دوره	ابزار اعمال قدرت	تعداد استفاده	نشر استفاده
شکار و گردآوری خوراک	گرز	خیلی کم	خیلی زیاد
عصر کشاورزی	شلاق	کم	زیاد
عصر صنعتی	پول	خیلی بیشتر	خیلی کم
عصر رسانه (دیجیتال)	رسانه	خیلی زیاد (همیشه)	خیلی کمتر

رسانه و قدرت

قدرت‌ما؟ معنای «حاکمیت سیاسی»

شیوه اندازه‌گیری؟

~~در معنای جغرافیایی~~

✓ در معنای رسانه‌ای

یادآوری: قدرت ما در فضای رسانه‌ای چقدر است؟ چگونه آن را اندازه‌گیری کنیم؟
حاکمیت سیاسی کشورها دیگر معنای جغرافیایی ندارد بلکه حکومت‌ها در جایی حکومت دارند که حضور پررنگ رسانه‌ای دارند.
مثلاً حاکمیت ایران گاهی بزرگتر از مرزهای فعلی در کشورهای دیگری مانند عراق، سوریه، لبنان، یمن، هند، افغانستان و...
جریان دارد اما گاهی می‌بینیم که وسط تهران حاکمیت یک کشور دیگر پررنگ‌تر است؛ مثلاً تلویزیون یک کشور دیگر می‌گوید
قحطی شده بروید کالاهای مختلف بخرید یا دلار بخرید و گروهی از مردم همین کار را می‌کنند.

پخش گسترده

(Broadcast)

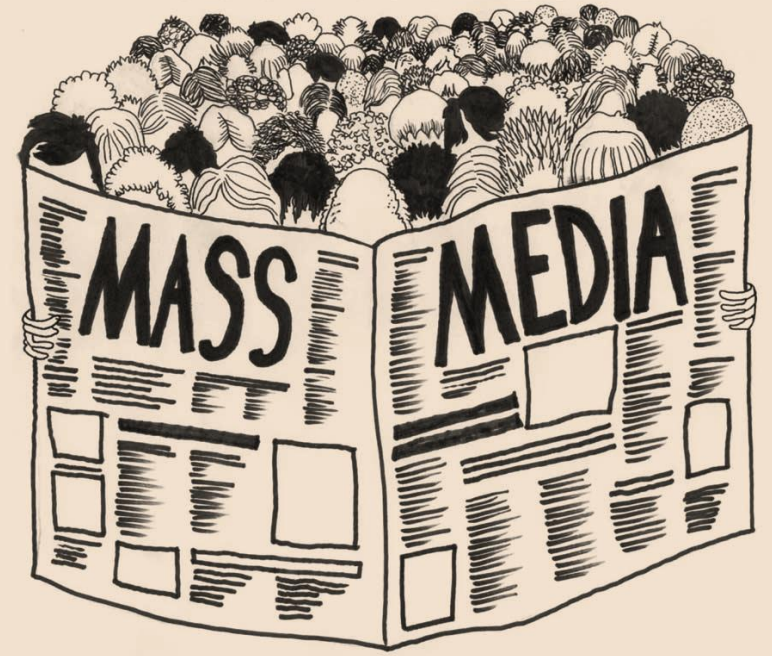
رسانه های توده ای

(Mass Media)

ماجرای

یک انقلاب

ارتباطی

ارتباط رسانه ای

تک به تک (غیر توده ای)
ارتباط توده ای

مستقیم / فهم زمینه / لاو طرفه / انسانی
غیر مستقیم / زمینه ای پنهان / یک طرفه / غیر انسانی

یادآوری: دو نوع ارتباط رسانه ای داریم:

ارتباط رسانه ای تک به تک (غیر توده ای): یک نفر با یک نفر به طور مستقیم رابطه برقرار میکند. از یک دیگر شناخت شخصی دارند. زمینه پیام مشخص است. امکان سوء تفاهم و اصلاح منظور وجود دارد. این یک ارتباط انسانی است (مثل مکالمه دو نفر یا نامه نگاری) در آن دو طرف به تفاهم می رسند.

ارتباط رسانه ای توده ای: یک نفر در یک زمینه جدا، پیامی را برای هزارها و میلیون ها (توده ای از افراد) نفر پخش می کند. ارتباط یک طرفه است. دریافت کنندگان پیام در برابر پیام به شدت منفعل هستند. دریافت کنندگان هر کدام در زمینه ای متفاوت پیام را دریافت می کنند. ارتباط تک گویانه و غیر تفاهمی است. یک ارتباط غیر انسانی است.

رسانه‌های جریان اصلی یا Main Stream

- رسانه‌ی جریان اصلی چیست؟
- رسانه‌های جریان اصلی و قدرت
- تنها شبکهٔ جریان اصلی ایران

یادآوری: در عالم رسانه به بنگاه‌های خبری بزرگ مانند CNN , BBC ، آسوشیتد پرس ، الجزیره و... رسانه‌های جریان اصلی یا MAIN STREAM گفته می‌شود.

این رسانه‌ها از قدرت سیاسی و اقتصادی بزرگی برخوردار هستند. (مثال: گزارش از سراسر دنیا)
تنها رسانه جریان اصلی ایران شبکه پرس تی وی بود که بعد از پوشش آشوب‌های لندن سیگنال‌ش را زدند و قدرتهای بزرگ دنیا دیگر به ما اجازه حضور در جریان اصلی را نمی‌دهند.

اقدامات رسانه‌های جریان اصلی

تعیین دستور روز

گمانه‌زنی یا ایجاد زاویه دید

یا > آوری: تعیین دستور روز:

یعنی تصمیم گیری برای اینکه از میان صدها خبر در روز کدام را به مردم بگویند یا برجسته کنند و کدام را نگویند. (صداوسیما سالانه میلیاردها تومان هزینه می کند تا فیلمها و اخبار را از رویترز یا آسوشیتد پرس بخرد زیرا ما دسترسی مستقیم به این اخبار نداریم)

گمانه زنی یا ایجاب زاویه دید

HOW THE MEDIA CAN MANIPULATE OUR VIEWPOINT

گمانه زنی یا ایجاب زاویه دید

FREE YOUR MIND - ALWAYS LOOK AT THE BIG PICTURE

Main Stream رسانه‌های جریان اصلی یا

• انتقال دو مرحله‌ای اطلاعات:

رسانه‌های جریان اصلی یا Main Stream

- انتقال دو مرحله‌ای اطلاعات:

- یک مار شجاع، یک ملهی را از غرق شدن نجات داد!

یادآوری: نسل بعدی رسانه ها پس از رسانه های توده ای، شبکه های اجتماعی هستند. (نمونه درجه یک این رسانه ها، سه شبکه ی اجتماعی اینستاگرام، توئیتر و فیسبوک هستند) ویژگی شبکه های اجتماعی این است که تعاملی هستند. اگر در فرم قبلی ارتباط یک نفر در لندن سخن میگفت و ۲۰۰ میلیون نفر فقط گوش میکردند، حالا همه ی ۲۰۰ میلیون نفر نیز میتوانند یک بلندگو باشند. قطعاً نسبت به فرم رسانه های توده ای، در رسانه های تعاملی ما میزان بیشتری از آزادی را تجربه میکنیم و این خوب است.

Interactive Media

رسانه های نوین

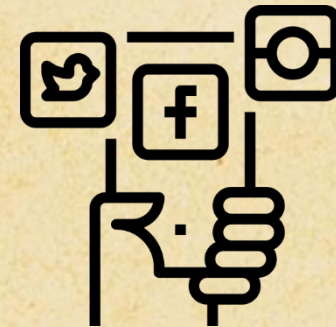
نسل بعدی رسانه ها:

رسانه های الکترونیک

• نسل بعدی رسانه ها پس از رسانه های توده ای:

شبکه های اجتماعی

- ویژگی تعاملی بودن ← آزادی

امپریالیسم رسانه ای و جهان چهارم

جهان چهارمی ها در همه ی کشورها هستند!

یادآوری: جهان چهارمی به مردمانی می گویند که هیچ رسانه ای صدای آنها را پخش نمی کند؛ این مردم ممکن است در کشورهای جهان اول یا جهان سوم باشند.